що зумовлює переорієнтацію вітчизняних інтересів у вказане русло. Встановлені імперативи зміцнення інвестиційної безпеки в умовах імплементації Угоди про Асоціацію з ЄС розглянуті у таблиці.

Таблиця

Пріоритети зміцнення інвестиційної безпеки в умовах імплементації Угоди про Асоціацію з ЄС

Окреслений пріоритет	Шляхи для впровадження	Наслідки
Трансформація економіки у напрямку активізації випуску наукомістких продуктів	Збільшення частки державних інвестицій у наукові проекти, програми, ноу-хау	Входження вітчизняної науки у європейський простір, можливість впровадження енергозберігаючих технологій та проектів, спрямованих на усунення екологічних проблем
	Поширення інформації серед наукових установ про наукові проекти у рамках Програми «Горизонт 2020» та інших проектів країн-членів ЄС	
Створення належних інституційних механізмів з метою забезпечення системи захисту прав інвесторів	Лібералізація юридичних алгоритмів започаткування і ведення інвестиційної діяльності	Розширення кола потенційних інвесторів, вихід з тіньового сектору, покращення інвестиційного іміджу України, мінімізація інвестиційних ризиків, отримання додаткових фінансових джерел для здійснення інвестиційної діяльності страховими компаніями
	Подолання корупції	
	Формування системи страхування інвестиційної діяльності	
Стимулювання факторів інвестиційної привабливості регіонів України для залучення нових джерел інвестування	Зближення транзитних митних систем, координація зусиль у розбудові сфери транзитних перевезень і транскордонного співробітництва	Посилення безпеки міжнародного ланцюга поставки товарів та зростання інвестицій
	Забезпечення належних ринкових і економічних умов для інвестування	
	Баланс диференціювання податкового навантаження щодо інвестиційної діяльності	

Джерело: складено автором.

Підсумовуючи, висловлюємо занепокоєння щодо готовності вітчизняної інвестиційної інфраструктури до інтеграції з європейським економічним простором. Реформи, які є домінантною умовою входження до ЄС і аспектом відповідності їхнім стандартам, впроваджуються надто повільно, а фінансова підтримка скеровується для цілей макроекономічної життєдіяльності, що у кінцевому результаті чинить екстенсивний вплив на стан інвестиційного клімату.

1. Геєць В. М. Інноваційні перспективи України / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко. – Харків: Константа, 2006. – 272 с.

2. Допомога ЄС Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/eu-policy/assistance.

3. Захарін С. В. Міжнародний досвід регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності й можливості його використання в Україні / С. В. Захарін // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2008. – № 628: Проблеми економіки та управління. – С. 523–528.

4. EUassistanceto Ukraine: Special Report. – 2016. – № 32 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_32/SR_UKRAINE_EN.pdf.

Н. В. Павленко,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальних та економічних дисциплін
(Харківський національний університет внутрішніх справ)

ПОДАТОК НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ

Нестача інвестиційних коштів є однією з найбільших небезпек, що загрожують економічній безпеці України та стабільності її економічної системи. Політична та економічна ситуація в країні не дозволяє сподіватися на зростання іноземних інвестицій, тому необхідно шукати власні інвестиційні резерви. Такими резервами, на наш погляд, можуть стати кошти, що виводяться з підприємств у вигляді дивідендів та прирівняних до них виплат, а також ті кошти, що обертаються у тіньовій економіці. Важливим інструментом

залучення цих коштів до інвестиційного процесу може стати податок на виведений капітал.

В рамках чинної податкової системи результати діяльності підприємства фактично оподатковуються двічі: спочатку об'єктом оподаткування стає прибуток, потім – розподілена його частина. Такий підхід, на нашу думку, не є справедливим і викликає масове приховування прибутків, нагромадження збитків та ухилення від сплати податків. За даними ДФС, фактично лише 1% підприємців України сплачують податок на прибуток. Як результат, маємо дефіцит державного бюджету, посилення податкового тиску, зростання державного боргу та дестабілізацію фінансової системи. В той же час, оскільки середня ставка оподаткування дивідендів і прирівняних до них виплат складає близько 2,6% (іноді взагалі 0%), виведення фінансових коштів через дивіденди набуває значних масштабів (за даними НБУ, 1,8 млрд дол. за 2017 р.).

На відміну від податку на прибуток, податок на виведений капітал має зовсім іншу філософію – оподаткуванню підлягає не фінансовий результат діяльності підприємства, а лише певні операції, пов'язані з виведенням коштів з його обороту, а саме: виплата дивідендів, а також інших виплат у грошовій та натуральній формі на користь власника корпоративних прав. До операцій з виведення капіталу також прирівнюються виплати процентів, комісій за позиками та страхових платежів на користь пов'язаних осіб-нерезидентів, фінансова допомога, а також безоплатне надання товарів, робіт, послуг, роялті, зарубіжні інвестиції у будь-якій формі, внески до статутного капіталу, довірче управління або спільну діяльність, а також дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, поставлені неплатникам цього податку. Таким чином, оподатковується лише розподілена частина прибутку.

Такий підхід до оподаткування може справити суттєвий позитивний вплив на стан інвестиційної сфери, що виявиться у знищенні стимулів до викривлення фінансової звітності та приховування прибутків, а також створенні мотивації до їх реінвестування. Окрім того, запровадження податку на виведений капітал здатне покращити якість податкової системи через підвищення ступеня її прозорості, спрощення бухгалтерського обліку та фінансової звітності, а також адміністрування податків, звуження поля для корупції та тиску податківців на бізнес. Це, у свою чергу, підвищить інвестиційну привабливість України, зробить фінансову звітність українських підприємств більш прозорою для інвесторів та банків.

Звичайно, при запровадженні нового підходу у оподаткуванні результатів господарської діяльності підприємств можливе тимчасове зниження доходів бюджету. Але, на нашу думку, до цього потрібно ставитися не як до втрат, а як до інвестиційного проекту держави, який може окупитися протягом 3–4 років за рахунок стимулювання інвестиційної активності та темпів економічного зростання, а також легалізації частини тіньових прибутків. До того ж, можна створити додаткові джерела доходів бюджету, які візьмуть на себе роль фінансових компенсаторів. Так, наприклад, легалізувавши гральний бізнес, заборона якого не принесла нічого, окрім втрат надходжень до бюджету та підвищення рівня корупції, можна не тільки поставити під контроль держави цей добре розвинений, навіть в умовах своєї нелегальності, ринок, а й спрямувати значні фінансові потоки, які зараз обертаються у тіньовому секторі, на вирішення загально національних проблем. Сучасний стан економіки України вимагає здійснення радикальних заходів щодо активізації інвестиційної діяльності, а запровадження податку на виведення капіталу може стати одним з найуспішніших серед них.

О. І. Пацула,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів та обліку
(Львівський державний університет внутрішніх справ),
А. Б. Івахів,
здобувач вищої освіти факультету № 8
(Львівський державний університет внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК В УКРАЇНІ

Система оподаткування в Україні є недосконалою. Адже сьогодні акцент у податковій політиці робиться на фіскальній функції, а роль стимулюючої та регулюючої функцій практично знівельовані. Ще у XIV столітті видатний економіст та філософ